

Kmetski prijatelj.

Der Bauernfreund.

Izhaja vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu, in košta s poštino vred za celo leto 1 gl. 50 krajcarjev, za pol leta 80 krajcarjev.

Rokopisi se sazaj ne pošiljajo, nefrankovca pisma se ne sprejemajo.

Za oznanila se plača za navadno versto 8 kr.

Denar za naročilo kmetskega prijatelja prosimo pošiljati v gosposke ulice številka (Herrengasse Nr. 6.)

Cesar pride!

Ni ga na celi lepi zeleni Štajerski deželi, naj stanuje na visocih v megle šterlečih gorah, ali na južnih s tero vencihih goricah, ktere Sava obliva, ki ne bi bil čul z veseljem glasa, da bo potoval naš cesar po svoji vedno mu zvesti deželi, po naši ljubi domovini, po Štajerskem, da bo obiskal svoje ljudstvo, ktero se derži že 600 z nepremeljivo zvestobo in ljubeznijo njegove rodovine, in deržalo se je v hudih in dobrih časih.

Cembolji se bodo bližali dnevi cesarjovega prihoda, tembolj veselo bila bodo naša serca, tem pridnejše pripravljali bomo vse, kar je treba sprejeti vredno našega cesarja, ki ima srečo, za ktero ga zavidajo vsi mogočnejši celega sveta, kateri ima po pravici srečo ljubljene biti iz celega serca od svojih narodov kot prvičen in vsmiljen oče. V praznični obleki sprejeli bodo veliki Štajerci svojega deželnega gospoda, v praznični obleki bliščala bo cela Štajerska dežela, in v serčni pozdrav vihrali bote šest sto let stari barvi naše dežele povsod — po Štajerskem — vihrali bodo belo-zeleni banderi štajerske vojvodine. Hčerka bo marljivo gonila cvetice, ktere misli trošit' cesarju po poti, mamica skerabela bo, da je praznična obleka cele družine pripravljena in v redu; duhovni pridgovali bodo iz prižnic, očetje in učitelji pripovedovali bodo sinovom in učencem te dni kakor nikoli popred o cesarskih čednostih, od cesarske serčne milosti od njegovoga blagodušja. Srnje posvetovale se bodo, kako ohraniti cesarju prvi prijazni vtisk, da ga vzame saboj iz dežele Štajerske, okraji pripravljali se bodo cesarju naznaniti spoštljiva pozdravila Štajerskega naroda, in tako bližal se bo z živahnim in različnim gibanjem dan, ki pripelje nam cesarja.

Zvonovi bodo zapeli povsod, zbirali se bodo cesarski uradniki, visoka duhovščina, kmetje, mestjanje, delalci in s svojimi učenci nar važnejše osebe v deržavi — učitelji — pozdravit in vredno sprejet preljubega deželnega gospodarja. Hiše se bodo praznično kinčale in obdale z banderi, po mestnih ulicah in cestah drenzala se bo praznično

Der Kaiser kommt!

Es giebt auf der ganzen schönen, grünen steirischen Erde keinen Bewohner, hoch oben von den in die Wolken ragenden Bergen angefangen, bis zu den rebenumkränzten Hügeln im Süden, die die Save bespült, welcher in diesen Tagen nicht freudigen Herzens die Kunde vernahm, daß unser Kaiser seine zu allen Zeiten treue Provinz, unser liebes steirisches Vaterland bereisen wird, daß er sein steirisches Volk, welches 600 Jahre zu seiner Familie mit unwandelbarer Treue und Anhänglichkeit in bösen und in besseren Tagen gehalten hat, besuchen wird.

Je näher die Kaiserstage heranrücken werden, je freudiger werden unsere Herzen schlagen, je eifriger werden wir uns alle rüsten, den Monarchen zu empfangen, der ein Glück besitzt, um welches ihn die meisten Regenten der Welt beneiden, der das beneidenswerthe Glück mit Recht besitzt, als gerechter, milder Vater seiner Völker, geliebt zu werden mit ganzer Seele. Im Feiertagsgewande wird der brave Steirer seinen Landesherren empfangen, im Festkleide wird das Land prangen und zum herzlichsten Grusse werden allerwärts auf steirischer Erde die sechs Jahrhunderte alten Farben unserer Heimath, das weiß-grüne Banner des Herzogthums Steiermark flattern.

Töchterchen wird die Blumen einig pflegen, die es dem Kaiser auf den Weg streuen will, Mütterchen wird ihre liebe Sorge wailten lassen, daß die Festkleider der Familie bereitet sind, der Priester wird dem Volke von der Kanzel, der Vater und Lehrer werden dem Sohne und Schüler in jenen Tagen mehr als je von den kaiserlichen Tugenden, des Herrschers Herzensgüte, seinem Edelmuthe ppebigen, erzählen und lehren, die Gemeinden werden berathen, wie dem Landesherren der freunbliche Eindruck, den er aus der Steiermark mitnehmen soll, zu schaffen ist, die Bezirke werden ihre Vorbereitungen treffen, um dem Kaiser die ehrerbietigen Grüße seines steirischen Volkes zu bringen, und so wird im manieren bunten Treiben der Tag immer näher und näher heranrücken, der uns unseren Kaiser bringt. Die Glocken werden ertönen, überall werden des Kaisers Beamte, die hohe Geistlichkeit die Bauern, Bürger und Arbeiter, und mit ihren Schälern die

oblečena vesela množica, iz hribov pokali bodo možnarji — tisočerihi roči pripravilo bo Štajersko ljudstvo v praznovanje tega dne, in bo se praznika presrečno veselilo.

Pak — kako je danes še s pripravljenjem? Nesrečni politični prepričani ločil je Spodnjostajercerje v več taborov, in ravno tako se drži vsak poseben svojih političnih misel večidel domišljenih ali prenapetih, kakor bi odviselo njegovo življenje od tih političnih domišlij, sovražno se eden drugega, kakor resnični sovražniki. Nobeden noče jenjati, vsak opira se na pravico in resnico, pri tem pa se večidel zgubi bistra in določna previdnost.

Tri mesece imamo še do cesarjevega prihoda, in kdor je pošten Štajerc, porabi naj pošteno ta čas. Pošteno in dobro naj čas porabi; prepove naj vse politične prepire pri priložnosti, ktera gre mar vsacemu, bodisi tega ali drugega naroda. N. Veličastvo naš presvitli cesar ne bo obiskal raznih političnih strank v Štajerski deželi, obiskal bo svoje Štajersko ljudstvo, in če nikoli, dolžnost je te dni vsacega Štajerca pustiti vse politične prepire na strani, ter terdo skupaj stati vsem strankam.

Pri strani pustimo prepire, ravs in kavs, zedinimo se vsi, bodimo kakoršnega prepričanja koli, klerikalni, nacionalni, liberalni in napreduka želeči, zedinimo se! To zedinjenje ne bo težko, ker nagib temu je prirodjen že vsacemu, stanuje v srcu vsacega, čigar serce bije za našo preljubo, prelepo Štajersko domovino. Če smemo imenovati naših tisoč naročnikov na Štajerskem prijatelje, zakličemo jim danas, naj nas podpirajo v našem prizadevanju, napraviti edinstvo, da bomo mogli sprejeti vredno svojega presvitljega cesarja!

Šolski vert.

Prostega človeka najlepše poslovanje je kmetijstvo. Ono mu ponuja v vsakem obziru mnogotero priložnost, izboljševati in povikševati stan tistega, kateri je primoran s kervavimi žulji neutrudljivo skrbeti za obstanek lastnine svoje, da iz pridelkov poplača davkove terjatve, da priskerbi živež in obleko sebi in svojej družini. Se vé da se sliši tu in tam: „sedaj je kmet gospod!“ A to ni resnica; kajti težka bremeža, katera se nalagajo dandane prostaku na rame, jemljejo kmetekemu terpinu duševno in životno moč. Če obiščejo še elementarne nesreče reveže, takrat se navadno vgnjezdi v omilovanja vredne kraje siročina, ki je uzrok, da izbeži posestvo za posestvom v ptujčeve roke. Jednakih žalostnih obrazcev nahajamo v vseh deželah v nebrojnem številu, ki silijo delajočega kmeta zediniti se v kmetških društvih, katera naj bi branila njegov stan pred sovražno-pretečem mu propadom. Dobro vemo, da imajo

važnejših Personen im Staate, die Lehrer erscheinen, um den Landesherrn zu empfangen. Die Häufer werden festlich geschmückt und besetzt sein, durch die Straßen der Städte wird die erfreute Menge wogen, von den Bergen werden Pöllerchüsse ertönen — tausend Festlichkeiten wird das steirische Volk veranstalten und mit Herzensfreude mitmachen.

Doch — wie stehen heute noch die Dinge? Die unglückselige politische Meinungsdivergenz hat uns Untersteirer in mehrere Lager geschieden und als ob an der ganzen Sache wirklich das Leben des Einzelnen hänge, hängt jeder seiner eingebildeten in den allermeisten Fällen übertriebenen „politischen Richtung“ nach, und feindet oft den anderen an, wie ein wahrhaftiger Feind. Keiner will nachgeben, jeder stützt sich auf Recht und Billigkeit und weiß geht dabei die klare Einsicht verloren. Drei Monate trennen uns noch von den Kaisertagen, und wer ein braver Steirer ist, der benötige die Zeit redlich. Er benötige sie redlich und gut, und verbitte sich das politische Gezänke in einer Angelegenheit, die allen gleich nahe gehen soll. Seiner Majestät der Kaiser besucht nicht die politischen Parteien im Kronlande Steiermark, er besucht das steirische Volk, und wenn niemals, so gebietet es für jene Tage die Pflicht, daß alle Steiermärker ohne Unterschied der politischen Parteien, fest zusammenzustehen. — Lassen Zwist und Hader beiseite, stehen wir alle, ob clerical, national, liberal oder fortschrittlich gefinnt, zusammen, — es wird so schwer nicht sein, und der Schlüssel zu dieser Vereinigung liegt ja so nahe! Er liegt im Herzen aller, deren Herz für unser liebes, schönes steirisches Vaterland schlägt. Wenn wir unsere tausend Abonementen auf steirischen Boden unsere Freunde nennen dürfen, dann rufen wir ihnen heute zu, sie mögen uns in unserem Streben zum Empfang des Kaisers Einigkeit zu schaffen, helfen!

naši na deželi razkropljeni kmetje resnično voljo, poprijeti se pravih kmetških navodov, da imajo veselje, poslušati nauk: o kmetovalnih zadevah; vsaj radi berejo podučljive kmetijske spise; toda manjka jim izvrševalnih moči; manjka jim razlikih izgledov, kjer bi uvideli, kako naj bi se razvijalo kmetijstvo, da bode lahko odločno odvrzalo vsakdanje udarce. Prvi korak, pridobiti si zaželjenega in zasluženega blagostanja v kmetijskem obziru, morala bi storiti domača ljudska šola. Resnično srečen je tisti kraj, kateri ima v svojej sredini učitelja, ki svojo delovanje žertvuje kmetekemu stanu. Tam lahko kmet v najbližnjem obkrožju poizve znamenitosti o kmetijskem napreduku — in tam najlagljeje sam vidi, kako se izboljšuje mnogoverstno kmetovalstvo poslovanje. Bog, da bi vendar enkrat se učitelji kmeta bolje poprijeli ter se trudili nagibati ga, da ni dobro svojeglavno ostati vedno pri starih šegah; timveč je treba naprej v enakaj meri po verlem izgledu

omikanih narodov. Središče takega izobraževanja naj bil bi — šolski vert. Vrt, kot kiné vsake hiše, je tisto ograjeno zemljišče, kamor rado zahaja staro in mlado, in kamor se najraje ozira popotnikovo in tujevo oko. V vsaki občini je šolski vert velike važnosti. Šolski vert naj bil bi zrcalo in zgled drugim vertom; šolski vert naj bil bi istinita rastlinska učilnica, kjer naj bi prosti domačini opazovali odgojevanje in oskerbljevanje različnih poljščin in kmetijskih rastlin — in šolski vert naj bil bi isti domači ograd, kamor bi se v prostih dnevih lahko zbirali gospodarji, da se jim pod vodstvom domačega učitelja predčajo novosti minolega tedna — in da se v prijaznej zaostopnosti pogovoré resnice, skušnje in nauki kmetijskega napredka. Po zimi lahko bi zahajalo ukaželjno prosto ljudstvo v šolsko sobo, da se mu razložijo važne počtave, da se seznanj natančneje z novo mero in vago — in da se pojasnijo napredki o tem ali unem kmetijskem oddelku naših omikanih sosednih kmetovalcev. Pomladni, poletni in jesenski čas lahko se umno delovanje v šolskem vertu razkaže; vsak lahko tam poskusi, kako naj bi potem na lastnej zemlji se ravnal in obna-al, da bude delo dober vseh imelo. Tisti ljudski učitelj, kateremu je na sercu ležé blagor kmetkega stanu, bude v svojem delotrogu upeljal napredovalni kmetijski poduk, kojega se odrasla mladež in pa gospodarji sami kaj radi vdeležé. S tem pripomaga tlačnemu ljudstvu k pravi zavesti, da mu je stoperv potreba umnega delovanje in pa varčnega gospodarstva; še le potem je upati boljših časov. Začetek k temu priznanemu podjetju naj bude ustanovljenje šolskih vertov. Kjer pravilnega šolkega verta ni, tam je gotovo tudi šolski poduk pomanjkljiv — in to škodo terpi z skerbmi obloženi kmet. — Se vé da najdemo tu in tam tudi učitelje, kateri se več za narodne praske brigajo; kmetijski poduk, urejenje šolskih vertov in sadjereja jim pa smerdi, ali so pa pre „nobel“ udeležiti se napredovalnih kmetijskih terjatev, s kojimi bi se lahko pripomoglo obénemu gospodarstvu na noge. Pustimo one nevarne prepreghe narodnih zmešanostij — in opomrimo se rajši častljivega kmetijskega poslova: ja v podučljivem obziru; vsaj nam bude vse žive dni hvaležne prosto kmetako ljudstvo.

Kmetiki sin.

Dopisi.

Iz Slov. Bistrice, 12. aprila. Bral sem v nekem časniku pred nekoliko dnevi, da hočejo zapovedati nekteri gospodje iz Maribora, na kakošno višo moramo sprejeti cesarja. Hvale vredno, ja dolžnost vsacega dobrega deželjana je pomagati po svoji moči, da se cesar sprejme lépo in pre-serčno; — in če se pogleda reč od te strani, gotovo nikdo ne bo ugovarjal. Kar pak me žali

je, da so pri banderih pozabili na naša belo — zelena deželna bandera, odkritoserčno recimo, da so pervaki s premiselkom pozabili na deželne barve, ker v njihovi resoluciji stoji naj vihrajo s a m o krajnaka (belo-modro-rudeča) in černo-rumena t. j. cesarska bandera. Dobro vem, da bo pri cesarjevem prihodu ukljub sklepu prvaškega društva vsakdo, ki je ponosen biti Štajerc, imel v časti barve naše dežele, in da jim bo dal prvo mesto poleg cesarskih. Akoravno je to gotovo, prisiljen sem pa vendar, ta sklep prvaškega društva resnično grajati. Tisti, ki imajo vedno polna usta, kadar se govori o domovini, in o ljubezni do domovine, tisti pozabijo na deželne barvi sedaj, ko hoče oliskati cesar svoje Štajerce, ki stojijo že več kot pol tisoč let zvesto k cesarki rodovini. Lisjaki! na ta način radi bi nas po časi odtergali od lepe Štajerske, pa vam ne bo nič pomagalo, vi krivi preroki! mi ne bomo nikolj zatajili svoje lepe domovine, to si zapišite za ušesa!

Iz Belaka, 12. aprila. Ker je pri nas na Koroškem pečica ljudi, kateri se trudijo na vso moč slovenske in nemške Korošce spraviti si med saboj v lase in ta slahtni (?) namen z njihovim časnikom „Mir“ doseči hočejo, pravi sem prijatelja v Celovcu, naj mi pošlje vsaj eno številko tega „Mira“, ki misli napravljati med nami mir-roljubnimi Korošci nemir in preprij. Danes sprejel sem štev. 7 od 10. t. m. Prav pazljivo sem je prebral, in videl sem že iz te prve številke, ktera mi je prišla v roke, da je čast vsacemu, če ga ta sirovi list ne h v a l i, ki se imenuje „Mir-pauje pa „Kmetkega prijatelja“ nar huje. Zato prosim kmetkega prijatelja donesti moje verstice v razsedbo številke 7 imenovanega časnika „Mira“. — Že na naslovu je prva laž: „Mir“. Odkar je začel izhajati časnik „Mir“, kalil je stoletja obstoječo spravo med slovenskimi in nemškimi Korošci, mislim da le za kratek čas, ker naši Korošci so dovolj pametni, da se ne bodo dali voditi od nekakih nesramnih pisavev za nos. Na mestu mira nastal je preprij, in „Mir“ podpihuje, kolikor mu je le mogoče, pripraviti mirne Korošce med saboj v nemir. sejati preprij in sovraštvo med naše ljudstvo, da bi se pri tem stavili znani Celovški pervak, v čigar šiljah ne teče kapljice slovenske kervi, kateri nam hoče pridgovati ljubezen da Slavjanstva, in tepta narod z nogami iz kterega bil je rojen, ter zatajuje zasmehuje in zaničuje svojo mater in očeta. — Pak idemo naprej: „Volilni ahod v Sostanji“. Slovenski poslanec doktor Vošnjak je sklical svoje volilce v prijazni terg Soštanj v Šaleški dolini.* To je zopet gerda laž. Vošnjak je bil v resnici v Soštanji, ko je slovensko društvo dobilo zašluženi odgovor na svoja ščuvanja s tem, da se ni vdeležilo ne 20 volilcev Vošnjakovih pri ti komediji (šaloirji). V celem,

tako se je poročalo, bilo je 32—34 možev, od katerih pa je bilo 12 do 14 ljudi iz drugih krajev ne iz Saleške doline. Vošnjak pa nikogar ni povabil, če bi se bilo zgodilo kaj takega, bi ne bila prišla gotovo ne polovica tih ljudi; da ta članek v slednje priporoča gospoda Ajnspielerja (Einspieler) za poslanca, to je očitveno in naravno.

Če bi moral pojasniti vse, kar poročajo „Miru“ njegovi prijatelji, bi vi gotovo ne imeli prostora, toraj hočem naznaniti le nekoliko stilističnega cveta: Nek tukajšnji prijatelj piše „Miru“ iz Belaka: „Učimo se od sosednih bratov (P) nemcev, in naznanja na dalje, da so dobili nekteri, ki so se naučili nemškega prav dobre službe, z a t o, pravi ta zbrisan pisac, mora se pri nas ustanoviti v šole samo slovenski jezik za učilni predmet. Kakošen pomen, da bi moral imeti ta stavek, tega razumeti jaz ne morem. Iz spodnjega Roža oglasi se dober prijatelj „Zlahtnega Mira“ rekoč: Kmetaki prijatelj zagovarja in podpira nemško liberalno stranko, ktera je s svojim 20-letnim gospodarstvom male ljudi, kmeto, obertnike in rokodelce pripravila na beraško palico.“ Temu se mora gotovo smejati vsak, ki bere to neumnost, ktere pisac sam ne verjame; če pa ta pisac je prederzen dovolj reči, da „kmetaki prijatelj hoče Slovence hujskati zoper duhovnike“, je to zopet nar bolj nesramna laž. Vse številke kmetakega prijatelja od prve do zadnje do sedaj sem si hranil, in ne v edni številki se ne najde ne le edina stvarica ali beseda zoper duhovski stan, kolikor vidim iz celega kmetakega prijatelja; ni ga časnika, kteri bi dal čast duhovskemu stanu, ktera mu gre enako njemu. Vem, da ne smem več veliko pisati, ker prostor v Vašem časniku bi bil premajhen, prinesiti vse, kar mi je na srcu, toraj od dopisov „Mira“ omenim samo še tistega iz Modborovnic, v katerem reče, ki se mu je prodala hiša in posestvo zasramuje: „Ko se je pa navadil žganja in nemškutarije“ prišel je na beraško palico. in prišlo mu je vse na bobenj. Ta nesramni pisac naj se sramuje ravno tako kakor izdajatelj lista, da še nesrečnejev ne pustijo v miru, in na mestu tolažiti ali pomagati jim, jih obrekujejo in zasmehujejo. V svojem fanatizmu ti ljudje pozabijo popolnoma na besede našega Gospoda in Odrešenika: Ne sodite! da ne bote obsojeni. Kdo ve od vas, kaj pride še nad vas! Nar lepše pak je to, kar pride med delom: „Za poduk in kratak čas.“ Z slovenskim jezikom samim pride se dalje, kakor z nemškim — v Srbijo, Bulgarijo, Moskvo in Petrograd, in Bog sam ve kam še vleče pisaca „Mira“, samo k našim sosedom na vahodu in severu „Nemcem“ in k sosedom na jugu, k Lahom ne, ljubi mož govori o vsem drugim, samo o tem ne, kar bilo bi nam veliko koristnejše, kakor vediti, da nam je mogoče iti s sekiro na rami za dervarja na Hrovačko, v Slavonijo, ali na Bolgarsko; namreč o čenji nemškega jezika nočejo vediti nič, ker nobenemu

Slovincu, ki se je naučil nemškega, do sedaj ni bilo treba jemati sekire v roko, temveč zaslužil si je doma, ali na ptujem boljšega kruha. — Mi pak nočemo ne vediti nič ne od Ruskega, ne od Srbije ali Bolgarije, mi smo Korošci, zvesti Avstrijsanski državi, na Avstrijskem pak pride se z nemškim jezikom, kamor se hoče, zato učili se bomo nemškega, naj se jezijo in ščuvajo šuntarji v Celovcu, kolikor hočejo; iz ljubezni do nas tako ne govorijo, tega smo prepričani, temveč enako ljubljanskim prvakom iz gole sebičnosti; kjer se dva preparata, veseli se tretji, mislijo si prvaki, pa pri nas so se zlo zmotili. Kar zadene naše narodnosti, se je ne sramujemo, kakor imenovani gospod iz Celovca; mi smo Korošci deloma slovinci, deloma nemci, zavoljo tega pa vender vse eno živimo v miru in spravi med saboj, in žali nas samo to, da se najdejo ljudje, ki si mislijo pridobiti dobička zase, če bi spravili druge v prepir in sovraštvo med saboj. To pak se jim ne sme nikolj posrečiti! Zasmehovali bi nas potem!

Podjunska dolina. O veliki noči me zopet kmet obišče. Ko se pozdraviva mu ponudim prostor pri mizi, ki je bila z blagoslovnjenim mesom in kruham, pa tudi z glazkom vina pripravljena. Ko se nekoliko odahneva in pokrepčava pravi v teku našega govora kmet, o velikih nočnih praznikih meni meso vselej bolj dobro diši, kot drugi čas; kaj je leto? Zato ker je meso blagoslovljeno, pa tudi zato, ker o teh praznikih vsaki naj boljši kos mesa poišče; dobra jed se sama ponuja mu rečem, kmet pa to poterdí. — Zdaj pa kmet govori od „Mira“ in „Kmetakega prijatelja.“ Čujte ljubi slovenski kmetje kaj pravi vaš prijatelj in bratec. Kmet začne: „Čital ali bral sim oba časnika, pa resnica je, kakor se ptica po perju in petju spozna, tako se tudi časnik po izdajatelju in njega rokopiših lahko sodi, kaj on je in kaj de velja. Kar sim do zdaj bral v „Kmetakemu prijatelju“ je vse prav lepo in gola resnica, zato raj vam kmetom ga posebno priporočim. On še ni eno leto star, pa še tako lepo in pametno govori in piše, de ni le veselje njega poslušati in brati, temveč tudi koristno se po njegovih mislih ravnati. Kmet, to pa ni zgodnja hvala, ki je že večkrat ktereга po činah zagnala, ampak gola resnica. Časnik „Mir“ je starejši, pa kako on razbija in po-lja — po naših Slovincih in še bolj pa po Nemcih, zabavlja čez vse kar se njemu ne podverže in priklone, alj pa v njegovo krošnje ne gre. Uni kmet je resnično v sodniški povedal, ko ga je sodnik vprašal: Kje si se tako čutilju „šifati“ naučil? Kmet pa odgovori: „V prvvaških cajtingah.“ Vidite kmetje, kdor slabo žito seje, on bo tudi slabo žel. — „Kmetaki prijatelj“ z vsemi mirno živi, bodi si Slovenec ali

Nemec, on vsakemu to svoje da in pusti. „Mir“ le sploh od slovenskih reči govori, za nas kmete se pa le malo zmeni, med tem pa „Kmetški prijatelj“ zagovarja nas kmete in naše zadeve. Med tem, ko „Mir“ revša in kevas po nas Slovenceh, posebno pa nemškutarje dobro obsekuje, se „Kmetški prijatelj“ v naše kraje naseljuje, nabobilo objaskuje in z lepimi svojimi novicami razveseljuje. Kar nam „Kmetški prijatelj“ prinese je podobno lepim dišecem rožam v vencu, kar pa „Mir“ pritiči, to po pervakih smerdi. — Ljubi slovenski kmetje, iz dobro storjene skušnje vam najprej brez vsega zadržika le moram „Kmetškiga prijatelja“ priporočiti; „Mir“ pa pametno berite, vidili boste kaj delajo in kaj hočejo naši pervaki. Dobro je de si liberalne in konservativne časnike priskerbimo in de se vsakostransko izobražujemo. Dobro je, da našim porvakom v njih napredovanju tudi drugi časniki večkrat pot in stezo zagradijo, de se prehitro naprej ne valijo. Tak časnik je, ki se pravi: „Fr. Stimmen“ v Nemškem jeziku v Celovcu izhaja. On pervakom večkrat dobro zagode, tako de ga pošiljašo teško. Slabo vreme je, noč se bliža, kmeta se poslovrta in preden gresta vsaki na svoj dom, si še objubiti vkratkim objaskati in se pogovoriti, kaj je zaupnica in zakaj je zdaj zaupnica za gosp. prof. A. Ajnsparlarja v teku ?

Gospodarske stvari!

Alli se more pomagati mladim sadnim drevescom s presajenjem da boljše rastejo ?

Marijiv in pazljiv sadjerejec je že gotovo zapazil, da mlada sadna drevesca po presaji marsikrat prvo, drugo, ali tretje leto začnejo hirati, potem se posušijo, ali pa še le čez več let slabo, majhino, piškovo sadje donajašo, katero ni za vritek. Usrok temu ni zmeraj iskati v zemlji ali pri drevescu samemu, ker večkrat se izrastejo druga drevesca ravno tiste sorte v taisti zemlji prav lepo, in donajašo zgodaj lepega, dobrega in obilnega sadja.

Več uzrokov je pri tem, ki zavirajo ali posamezni ali skupno razvoju sadnega drevesca. S sledečim versticami ne bom iskal tih uzrokov, kateri so razvoju drevesc na poti, temveč pokazati hočem iz svoje praktične skušnje, da se takim bolehnim drevescom pomaga k dobremu razvoju če se presadijo.

Spominjam se pri tem prav živo na domač vert iz svoje mladosti. Naš sosed je mlado jabelčno drevesce izruval, in ga vergel med dva za kurjavo. Mi smo prosili naj ga nam da, smo mu korenine porezali, in vsadili ga v kot vrta, pa ne globoko. Že prvo leto jelo je rasti drevesce prav lepo, drugo leto pak se je v verhu razvilo,

da ga je bilo veselje pogledati. In kolikokrat pridem sedaj domu, občudujem krasno drevo z lepimi in dobrimi jabelki, kateri so krasni za vider, in še boljši za vritek. Kaj pa je temu uspehu bilo v pomoč? Nič drugega, kakor pravilo: Glej na korenine! Korenjine ne smejo biti ne gnjile ne plesnivate; močnejše korenine naj se porežejo, da si napravijo več novih mladik; v tretje, drevesce naj se ne vsadi pregloboko, ker pljivce vsajena drevesca poganjajo hitreje korenjince, in se popki hitreje razrastejo, toraj rasto drevo hitreje, in cetertič poreže naj se drevesce tudi od zgoraj v razmeri s koreninami, na ta način se da drevescu vse, kar mu je v dober in nagel razvoj ugodno.

Vodo napeljavati na travnike.

Akoravno je v jeseni nar boljši in nar pripravniji čas močiti travnike, naj se pa vender ne zamudi vode napeljavati nanje tudi spomladi. Gleda naj se pa pri tem na sledeča pravila: 1) Zgodaj vodo napeljavati na travnike svetoviti je tedaj, če se z vodo napelja travnikom gnojilnih tvarin iz polja ali cest i. t. d. 2) Ko pojenja mrz naj ostanejo travniki suhi, dokler ne začne trava dobro rasti po gorkem vremenu. 3) Če je vreme meseca aprila in maja suho, naj se travniki večkrat po noči nekoliko pomočijo, pa ne preveč. 4) Močiti travnike pri ostrih severnih vetrovih je škodljivo. 5) Nar boljši čas močiti travnike je druga polovica meseca aprila in prva polovica meseca maja. 6) Če nastane meseca aprila, ali maja navadni spomladanski mrz, naj se voda napelja na travnike zgodaj zjutraj, preden solnce vaha, ali pa še boljše že zvečer. 7) Če pa je nas prehitel spomladanski mrz, naj se moči, če je le mogoče pred solničnim vahodom, do devetih ali desetih dopoldne pa naj se voda zopet odpelja, s tim se popravi vsa škoda, katero bi bila mogla narediti slana rastlinam. 8) Če je zemlja peščena in ni veliko trave, naj se voda napeljava skoz celo spomladni vsaki dan na travnik, samo začasno se mora travnik pri solncu vode isprazniti, da solnce zemljo sogreje. 9) Če pa spomladi neprenehoma dežuje, ne sme se vode napeljavati po dobrih travnikih.

Pomanjkanje kervi pri goveji živini.

Če govedina zgubi mnogo kervi, prestane hude bolezn, se preveč poti, ali nima dovolj ali le slabo kermo, nastane pri nji zavoljo dosejad še neznanih vzrokov pomanjkanje kervi.

Taki goveji živini, ki ima premalo kervi, naj se dovoli gibati se kolikor mogoče po prostem zraku, in zrak v hlevu naj se čisti s pogostim zračenjem, ter posebno gleda naj se, da je hlev dobro očiščen in vedno čeden. Kerma taki živini

naj bo terda, dobro zdravo seno, k sernati kermi naj se doda nekoliko graha in boba za živinsko peko pripravnega (to je slabega kteri ni za prodaj), daje naj se ji samo lahko prebavljiva kerna, in tudi druga sredstva, ktera so prebavljivi ugodna. Od navadne soli, rastolčene krede in od kaj grenkega n. pr. korenine od encijana ali pelina se zmeša od vsacega enako veliko, in se potrosi bolni živini več tednov verhana žlica na kerno, to zdravilo večidel pomaga. Če pak je slabost hujša, priporoča dati se ji železnega vitrijola vsak dan 3 do 4 grame rastopljenega v vodi. Če po teza se živini natorno odkidanje zapre, ali če se pokaže griža, naj se neha z železnim vitrijolum.

Poraba potečne žlote (šudre) v poboljšanje poljskih kolovozevnih poti.

Prav pogostoma se vidi, da so pota, ktera peljajo od pristav do polja, prav zanemarjena. Kolovozi, kjer tečejo koleša niso posuti, da bi se voda odtakla, za to se ne skerbi, ker grabni, po katerih se voda odtaka, se ne čistijo, blato odpraviti na to ne misli nikdo, da bi se posula taka pota z žlota, za to nima nobeden časa. Če pa so ta pota slaba, ne zgubi se samo po nepotrebno veliko časa, ker nalagati se vozovi ne morejo po navadno, temveč živina se terpinči in slabi pri vožni gnoja ali žita prav po nepotrebno, zraven tega pa se tudi vozovi zlo kvarijo.

Taka poljska pota z natolčenino žlote posipati, bi se gotovo ne izplačevalo, pa večkrat se dobi dobre žlote ne daleč od pristave, ali od takega pota; da bi se pa ta žlota porabila poboljšati slaba kolovozna pota, na to ne misli nikdo. Koliko žlote leži pri različnih potokih, brez da kdo misli porabiti jih v svoj prid, po vsacem deževanju se povikša ta žlota, in če ravno morebiti ne bi bila dobra za ceste, dobra pak je gotovo za poljska pota, zraven tega pa čisto nič družega ne velja kakor prav malo truda ali boljše rečeno malo dela, ktereга bi naredili hlapci prav lahko po zimi, ko nimajo družega opravila. Ta žlota bila bi tudi dobra poravnati marsiktere luknje po kmetijskih dvoriših. Če se navaževa v takem času, kader ni družega opravila, na poljska pota, ktera so se popred blata očistila, ne dela to nobenih ali prav malo stroškov, prihrani pak se pri živini veliko in veliko časa, ker vozi se po dobrem potu prav lahko brez terpinčenja živine še enkrat toliko naložijo, kakor po slabem. Pri tem se ve, da je treba žloto malo zatolči po kolovozih, pota istrebiti od blata, in očistiti grabne, ktere imajo vodo odtakati iz poljskih poti.

Pokončati njivnega polža.

Znano je, da mladi reki je njiven polž tako nevaren, da se mora večkrat setev ponoviti. Priporočalo se je zatreti tega sovražnika med dru-

gimi sredstvi posebno z ugašenim apnom posušenim in v prah razdrobljenim. Od mnogih strani pak se pravi, da to sredstvo ni dostojno, to pa je samo zato, ker se to sredstvo ne rabi, kakor bi bilo treba. Pred vsem treba je namreč gledati, da se voli čas za posipanje, v katerem so polži nad zemljo. Zjutranji zgodni in večerni pozni čas, ravno tako tudi noči v kterih mesec sveti, so temu posipanju ugodni. Posebno pa se mora opomniti, da posuti enkrat njivo s takim apnom ni dovolj, temveč mora se posuti v naznanjenem času naglo zaporedoma večkrat od trikrat do petkrat. Kolikorkrat namreč zadene apneni prah polža, polž mora kožo premeniti, če pa premeni kožo samo enkrat, mu to nikako ne škoduje, ako pa mora spremeniti kožo trikrat ali četirikrat zaporedoma, tako opesa, da mora poginiti. Toraj ja ne pozabiti ravnati po navse ovanem načinu, in v kratkem času ne bo na njivi nobenega polža več.

Nar boljši kit za usnje.

Popraviti usnjata jermena, ktera gonijo mašin-ka koleša, ali druga usnjata jermena priporoča časniki „Techniker“ sledeče narejeni kit za nar boljšo zvezo.

Vzame se lima in amerikankega vizjega mehurja od enega ravno toliko, kakor od drugega, dene se v lonec, moči se ako deset ur v tem loncu, kuha se potem s čistim taninom tako dolgo, da je lepljivo enako jajčnemu belaku. Tako napravljivi lim se mora rabiti za zvezo jermenov gorek. Usnjata hrapa naj se tam, kjer jo je treba zvezati nabunka (natolče), in naj se oba konca, ktera se hočeta zalimati, dobro dorgneta eden ob drugega; čez nekoliko ur sta konca terdno zvezana.

Na Angliškem poslužujejo se sedaj lepiti ali limati usnje nekega patentiranega preparata imenovanega „dermatin“, ki se nareja na Avstrijskem iz živinskih črev na poseben način. Dober je ta preparat posebno zavolj tega, ker je usnje na tistem kraji, kjer je skupaj zlimano, ravno tako gibčno, in ravno tako močno, kakor nezvezano. Če se rabi ta preparat, ni treba nobene druge mehanične zveze.

Razne stvari!

(Naša cesarica) preživela bo spomlad v Baden-Baden (na nemškem), šla bo potem v svojo domovino pri Starhenbergovem jezeru (Possenhofen) in za tim v Gastein na Solnograškem. Visoka gospa je pri prav dobrem zdravlju.

(Proti noveli za šolske postave.) Komunalno društvo Mariborsko sklenilo je v seji od 4. t. m. poslati državnemu zboru peticijo proti noveli šolske postave, ta peticija, ktero bo podal državnemu zboru poslanec doktor Schmiederer,

sklepa s besedami: Mislimo, da je v deržavnem zboru še sedaj velikodušno prepričanje, katero je pred 14 leti naredilo šolsko postavo, in da bo premagalo vse narejewe mu opovire, mi se združimo s prošnjo tisočeriš vrestih Avstrijanecv, kterim leži blagor domovine na sercu, in kteri so prepričani, da se odverne našemu cesarstvu, in vsakega otzi domovini veliko zlo, če se sedaj predlagana novela šolske postave zaverže. Gospod doktor Sernec (ne sme se premenjati s doktor Sernecom v Celji) je govoril preserčne besede za to peticijo.

(Proti novim šolskim postavam) se povsod opirajo, kodar bijejo serca še za omiko in napredek — in za ljudstveni blagor. Iz občine sv. Pavla pri Priboldi prišla je prošnja z 96 podpisov do deržavnega zbora, naj bi se obdržale stare dobre šolske postave, od tih podpisov bilo je 48 od kmetov in mater slovenskega in nemškega roda.

(Šole) stanejo Celjsko mesto vsako leto čez 5000 goldinarjev. To je za tako majhino mestice gotovo veliko denarja. Naredi se gotovo vse v tem mestu, dati priložnost otrokom pridobiti si v življenje potrebnih vednosti. Dobra naprava je naprava: „otročjih vaj“ (Kindergarten), učilnica za male otroke, ktera je za ustanovila pretekke dni. V to učilnico, ktera ima namen otroke navaditi iz perve mladosti reda, dela in učiti se, kteri nadzorica je pri skušnji poterjena učiteljka, jemljejo se tudi kmetaki otroci, in sicer otroci revnih kmetov brezplačno.

(Gospodu doktoru M. Lipoldu) dvornimu svetovalcu in predstojniku deržavnemu rudarstvu živega sreba v Idriji, podeljen je bil zavol posebnih zaslug pri službi vitezni križ tretje verste reda felezne krone.

(Koroški deželi), ktera je terpela grozno po povodnjih, kakor je obće znano, posodilo se bo, kakor poročajo časniki, za leta od 1884 do 1895 vsako leto 130.000 goldinarjev od deržave brez obresti. Korošci morali bodo poverniti to posojilo od leta 1897 do 1906. Radovedni smo, ali bodo Poljaki morali tudi poverniti tistih 75 milijonov, ktere zahtevajo sedaj v darilo (za šenk) — flahtni Poljaki!

(Mesto Maribor) ima premoženja vrednega 860.597 goldinarjev.

(Iz Doberne) se nam piše, „da je visoko čislani poprejšni doberniški župan, posestnik gospod Leiritz, prodal svoje posestvo, in zapustil kraj, kteri bil mu je druga domovina. Pred njegovim odhodom poslovili so se prebivalci od blagega prijatelja in dobrotnika revežer. Bog ohrani gospoda Leiritza in njegovo ljubo ženo še dolgo let, in če pride še enkrat v naše kraje, nas bo gotovo veselilo!“

(Iz Ljubljane.) 12. marca bil je praznično odkrit spominek na grobu žendarja, kteri bil je umorjen v svoji službi in leži pokopan sedaj pri Mariji na polji med Ljubljano in Zalogom. Za spominek napravili so oficirji in drugi žendarij kranjske deželne žendarske komande svojemu sobratu (zuga-

fürerju Klegerju), ki bil je ubit pred nekoliko leti v službi od kmetaki pobalinov. Zločince so že ob sodili, in pokorijo svoje zločinstvo v ječi. Vsi žendarji prosti službe iz Ljubljanskega okraja prišli so vodjeni od žendarskega oficirja (častnika), in vse žendarske komande cele kranjske dežele poslale so zastopnike na mirodvor pri Mariji na polji. Komandan deželne žendarmerije major Gramposchitz govoril je na grobu ubitega kamerada o težavi in nevarni službi žendarmerije, povdarjal pa je, da mora naznaniti v svoje in cele dežele veselje, da so na kranjskem vsani pogumni in svoji službi z dušo in telesom vdani, svojo službo nar natanjčnejše spo-levajoči žendarji, to je dokazal tudi rajni kamerad, ki je skazal že pred svojo žalostno smertjo večkrat svoj pogum in svojo gorečnost storiti dolžnost, če bi bilo to še tako nevarno. Praznovanje, pri kterem bilo je mnogo oficirjev in nekoliko generalov Ljubljanskega garnizona, zvertilo se je prav lepo, da je šlo vsakemu poštenemu človeku do serca. Žendarje, kterih ravnanje je težko in nevarno, pri vsem tem pa prav pametno po celem Avstrijskem cesarstvu, čislati mora vsak poštenjak.

(Iz Závca) piše se nam, da je bil tamojnji zbor hmeljarskega društva 5. t. m. prav podučljiv. Posebno zanimiva in podučljiva bila so kazalna dela na hmeljskem polji. Popoludne govoril je gospod Hausenbichler o hmeljereji. Povdarjal je posebno, da so začeli saditi hmelj tudi po takih krajih, kjer zemlja hmelju ni ugodna, toraj hmelj ne more donasati povsod zaželjenega pridelka. Preden se hmelj sadi, nadaljuje govornik, naj bi prašal kmetovalec za svet tacega moža, ki razumi hmeljarstvo, in takih imamo, hvala Bogu, pri nas na Spodnjem Štajerskem že nekaj. Kakor je znano, vpeljal je hmeljarstvo na Štajerskem v Savinski dolini gospod Pilger, kteri je nas žalibog zapustil, in se je preselil v Ptujsko okolico. S tim mu zakličemo kot dragemu prijatelja: „Z radostjo in veseljem vidimo se še!“ Našim prijateljem v Dornavski okolici pa priporočamo ga kot poštenjaka, kteremu je mož beseda ravno toliko kakor prisega.

(Ptujška posojilnica) imela je prvi kvartal (četeri leta) tekočega leta obertnijo od 151.517 goldinarjev in 10 krajarjev, ima 590 udov, kteri so vplačali za svojih ustanovilih 1052 del (vsak del 50 gold.) 49.436 gold. 9 krajarjev; in osebno upanje dolžnih je udov 155.510 gold. 32 krajarjev, za varčevalne vloge zarajntanih je 79.488 gold. 90 krajc., za 9550 gold. je društvo porek. Društvo posoja denar svojim udom za 6% obresti na leto, in plača obresti tistim, ki ulagajo denar, 5% od 1. do 15. vsacega mesca.

(Slovenska posojilnica) je nekje na Štajerskem, ki pobira od ubogih kmetov od 9 do 18% obresti. Ali niso to pravi kmetaki prijatelji? O ravnatelji take posojilnice se nam pripoveduje, da je rekel pri nekem zboru: „Oj tako neumen nisem, sedaj ne bom hmelja sadil, kmetje bodo tako pri tem prišli v nič, in potem bomo kupili

prav po ceni! To so besede, ali vsaj pomen besedi, ktere je govoril mož, ki vedno kriči, da njegovo serce bije za slovenski narod!

(Živinski sejmi v Celji.) Celjski občinski odbor je sklenil, da bo od sedaj naprej vsako leto v Celji 7 živinskih sejmov. Dotični odsek občinskega sveta, kteremu je odločena izvršitev tega sklepa, mora se porazumeti z kmetijsko podružnico, in prosila se bota gospoda doktor Langer in Adolf Lutz kot nadzornika te podružnice, pomagati pri izdelovanji sejmskega reda. Na kar je gledati posebno je, da se odloči pripraven prostor za živino, delila tudi se bodo, kakor zlišimo, na vsakem sejmu darila za nar lepšo živino.

(Nemški jezik na Ogerskem.) Deržavni zbor na Ogerskem obravnaval je pred kratkemu o nemškem jeziku kot učlnem predmetu po ogerskih gimnazijah (srednjih šolah). Razun 4—5 poslancev vstali so vsi za sklop, vpejati na ogerskih gimnazijah učenje nemškega jezika kot obližadni predmet, to se pravi, kdor na Ogerskem se ne uči dobro nemškega, ne more dalje študirati. Na Ogerskem bili so časi, ko se je sovražilo vse, kar se je imenovalo nemško, podpihovali in pridgovali so zoper nemški jezik nar huje sovraštro, kakor se godi sedaj pri nas; in vendar je nemški jezik materinski jezik našega cesarja, samo z nemškim jezikom zasluži si pri nas na Avstrijskem vsakdo, bodisi kupčevalec, obertnik, uradnik, pisatelj, učitelj, profesor ali v vsaki drugi službi ali pri svojem dober kruh zunaj svoje marsikrat prav tesne ali revne dežele. Ogrji so se spametovali in vidijo, da na način, kakor so isperva začeli ne pridejo nikamor. Nikdo, ki se nauči dandane ptujega jezika, ne zapusti ali zataji zavoljo tega svojega naroda, nikdo se ne „germanizira“, to so samo bedasti izgovori. Kmetom naj bo ravnalo, da še le takrat naj dajo učiti svoje otroke samo slovenskega, kadar dajali bodo pervaki otroke učiti tudi samo slovenskega, dokler se pa to ne zgodi, in zgodilo se ne bo nikolj, dajte učiti svoje otroke, ljubi prijatelji! ravno tako nemškega, kakor navihani in zviti pervaki, ne poslušajte njihovih besed. jemajte njihovo početje v izgled!

(Občinskemu svetu Celjskega mesta) se bo kmalo posrečilo, kakor se kaže do sedaj, znižati občinske naklade.

(Energični protest.) Četiri in šesdeset imenitnih korošcev, udov srenjskih zastopov in šolskih svetov Celjovskega glavarstva poslali so peticijo do ministra uka, v kteri se priložujejo proti ptujim poslancom, ki se mešajo v šolske razmere koroške dežele, in prosijo, naj bi se obdržala sedajna šolska postava.

(Sramota lažnjivcem!) Znano je obče, da pervaki listi ne gledajo posebno na resnico. Tako beremo v nekem pervakem časniku, da je poskodoval spominke cesarja Jožefa v Celji sin nekega nemškega uradnika, in je zato obitnilo vse o tej umazani zgodbi. Prederzni pervaki lažnik saj

se ve, da ne imenuje imena sina nemškega uradnika, ker to je laž od konca do kraja. S takimi ljudmi se ne bomo pripravili. Sram naj jih bo!

(Grozen strah v cerkvi.) V Nici nastal je med Božjo službo v cerkvi ogeuj, in nastal je med ljudmi grozen strah. Pri drezanji iz cerkve močno ranjenih je bilo dvajset oseb, ena oseba bila je osmertjena.

(Čuden nagib samomora.) V Waitzen ustrelil se je pretekle dni zasebnik (človek brez službe, ki živi samo od svojega premoženja) z imenom Hamerlik. Akoravno je imel premoženja veliko čez 200.000 goldinarjev, je živel s svojo ženo prav ubožno. Nagib samomoru je bil, da mu je všel neko, ki je stanoval pri njem in mu ni plačal najemnine (činz) za pretečen četert leta. Zguba nekterih goldinarjev je dognala bogatega Hamerlika do samomora.

(Pazite na strelno orožje.) Akoravno se je zgodilo že teliko nesreč, bodisi iz nepremišljenosti, ali pri igrači s strelnim orožjem, nar večkrat pak mislečim, da puška, pištola, ali revolver niso nabasana, prigodijo se še vedno iz lahkomišljenosti in neprevidljivosti nar večje nesreče. Pred kratkim ustrelil je na Dunaji prijatelj prijatelja. V šali je meril na prijatelja, in akoravno ga je ta svaril aprofil je in prijatelj zgrudil se je do s merti ranjen na tla. Strelno orožje ni za igrače!

(Volitve v deželni zbor) veršile se bodo na Kranjskem menda meseca maja.

(Kronanje ruskega cara) se bo skoraj gotovo odložilo. Car ljudstru noče dovoljiti nobenih pravic in nobenih prostosti, ljudstvo pak ni pri volji pustiti se vladati in zatirati od uradnikov, kteri so čisto pokvarjeni, ne piškavega oreha vredni, pri kterih je goljuflja in tatvina navadna. Pri tem pak s ljudje glave belijo, kje je korenina nihilistovskih hudodelstev! Dajte ljudstru, kar mu gre, zadovoljno bo, in o kratkem ne bo več ne enega nihilista, ruskemu caru pa se ne bo treba več bati pred svojim lastnim ljudstrvom, in ne bo mu treba odlagati kronanja iz strahu pred nihilisti.

(Onesrečil je) rudarski delavec v Terbovljah Jože Repeut. Med drugim poskodovanjem zlomila se mu je sklepna kost na levi rami.

(Povožen otrok.) Tretjega t. m. povoženo bilo je tri in pol leta staro dete vdove Patešik ne dalje od Nove cerkve od naloženega voza. Dete umrlo je že drugi dan za ranah, ktere mu je napravil voz.

(Ljubezniv tast) Gostač J. Spoglič iz Šmarja pobil je pred kratkim svojega tasta dnevnika (tarčarja) Lovreta Privleka s sekiro po glavi, da se je brez zavetja zgrudil.

(Obglavljenje morilca.) Pretečen teden bil je ob glavo dejan v Berolino živalski človek, ki je zadavil svojo ženo in svoje otroke. Sodniki obsodili so ga k smerti, in sicer naj se mu odseka glava. Na dvorišti sodniškega pos-

lojpa napravljen je bil čok (panj), na katerega je moral položiti morilec svojo glavo, okoli in okoli nasuto je bilo vse s peskom, zraven čoka bila je mizica, na kateri je ležala rabeljnova sekira, na drugi strani pa mertvaška truga. Ko so pripeljali obsojenega na dvorišče je obledel, drugega strahu pa ni kazal. ter prosil je rabeljina, da naj naredi hitro svojo dolžnost. Glavo so mu navezali na čok, in rabelj jo je odsekal z enim mahom od trupla, truplo pak se naglo potem dejali v pripravljeno trugo in ga odnesli.

(Golufija.) Mlinar Miha Tanšek iz Turna zapeljal je v svoji pravdi proti Jakobu Ocvirku zavolj poverjenja škode 476 gold. 88 krajcarjev 50 let starega gostača Jakoba Sivko iz Bukuvja, da je pri sodnji krivo pričal; k ravno temu hotel je pregovoriti Franca Rabusa. Pri tem pa se je opekel vsa obetanja so bila zastoj. Tanšek je bil toraj po izreku porotnikov krivega spoznan in obsojen za pet let v ječo; Sivka pa za tri mesece.

(Tatvina iz navade.) Dvajset let star kajžarski sin Janes Strutzl iz Juroveca kuzovan že večkrat zavolj t. tvine, kradel je po noči 16. in 30. januarja t. l. vnovič. Zadnikrat pak so ga "asačili in odtegnli se je le s tim, da je grozil svojima preganjalkama Urši in Mariji Katz z nožem. Porotniki spoznali so ga krivega in obsojen je bil na 5 let v ječo.

(Na Angleškem) se godi dan na dan žalostnejše. Zateerti katoliški Irci, ki so molzeni in tlačeni že več stoletij od Angležev, so postali serditi, in poslužujejo se žalibog sredstev od postave prepovedanih, da bi si zboljšali svoje stanje. Moritev, ubijanje, poiziganje se verstijo za poredoma, in sedaj so ti ljudje začeli delati svoja zločinstva na Angleškem. Irci sklenili so tam vladno polopje razrušiti, in da jim je resno, kaže mnogo dinamita in drugih tvarin, ktera so za razrušenje, ktere so našli do sedaj angleški policisti, in ljudje, ktere so zaperli zavolj tega.

(Boznjak.) Pred kratkim je pri tepežu v gostolnici Franca Wedenika pri sv. Pavlu, odgrizen bil oštirju ali gostolničarju kazalnik (drugi perst) desne roke od kmetovskega pobalina Jurija Macher-ja.

(Nekaj nenavadnega od norca.) Ruski časniki pripovednjejo, da se je posrečilo pred kratkem zbežati noremu iz norišnice v Rjazanu na Ruskem. Ta norec prišel je v mertvaško izbico (mertvaško kamro), v kateri ležal je ravno ta čas merlič. Noroc vzame merliča iz truge, in ga nese na nek kraj, ki ni ravno za merliča pristojen; potem se pa vleče sam v mertvaško trugo. Ko pride potem prvi cerkvenikov, in začne brati navadne molitve za umerle, skoči norec iz truge in ga dobro pretepe. Ker je revež tepen strašno upiti začel, prišli so drugi ljudje rešiti ga iz rok norca, oproščen je bil za prvi čas. Kakor pak se poroča je revež kmalu umerl zavolj prebudega straha.

(Iz Reke pri Štajerski in Kranjski meji) se nam piše, da bo sedaj ravno leto, kar so nam umerli častiti gospod župnik ali fajmoister z imenom Peter Cizaj, zato moramo hoditi sedaj k Božji službi v Terbovlje ali pa k svetemu Pavlu. Akoravno je to dolga pot, delalo to nam bi ne toliko, pa žalibog imamo pri nas take ljudi, kateri bodijo namestu v cerkev v žganjarijo, se tam napijejo po živinsko, in ravnavno potem tudi ne Joveku temveč živini enako. Nekaj takega izgodilo se je prvega aprila. Gredo namreč trije bratje Sumbratkovici sinovi pri sv. Pavlu, namestu v cerkev v žganjarijo. Tam so se žganja naserkali, in gredo čakati fanta, ki je šel mirno proti svojemu domu; začnejo ga tisti imenovani trije bratje kamnati, in ko je zadet od kamenja obležal, tolkli so ga s koli tako grozovitno po glavi, da je v malo trenutkih mertev na mestu obležal, kakovo sovraštvo, ali kakova neumnost bila je temu vzrok, tega do sedaj še ne vemo. Ubil bil je doma iz Kamnika na Kranjskem, sedaj pa bil je oglar in dervar pri Terbovlijskih premo-govih jamah okolj 25 let star. Sreča naša je, da imamo tako dobre in skerbne favške žendarje, kateri si v resnici ne zmenijo za kaj družega, kakor za svojo službo; — še tisti večer so imeli ubijalce v svojih rokah, in oddali so jih potem Celjski sod-niji. Ti trije malopridneži iz Reke doma, čakajo sedaj v Celji svoje kazni od sodnije, in mislim go-tovo, da ne bodo nikolj več pozabili, kedaj je prvi april. (Drugi ljudje delajo prvega aprila norčije, take norčije pak so vendar prehude.)

Celjska občinska mestna uradnja

prodaja tri leta stare mladike gozdnih dreves, in sicer

1000 smerečnih za 3 gold.,

1000 mecesnovih za 4 gold.,

ktere se dobro pripravijo za vožno, in lepo zavarujejo.
Naročila pri

Celjski mestni uradnji.

Hmeljevih mladik,

prav zdravih in močnih, proda se več tisoč na po-sestvu „**Försthof**“ (Püschlhof) pri Celji.

Važno za gospodinje!

Ne mislite, da boljše

KAVO

in boljše kup dobite, če jo okaravnost od velikih zalog to je iz Hamburga ali Tersta kupite, kot pri nas.

Mi dva prodajava kavo kilo po goldinarji in višje; Kilo za goldinar in 20 kr. prodajava prav dobro in lepo dišečo. Tudi

čaj (Thee)

prodajava po stari ceni od 5 goldinarjev in višje, akoravno je davk večji. 5 kilo in več skupaj po pošti pošiljava še cenejši.

Walland in Pellé,

v Celju,

na velkem trgu in v poštni ulici.

G. SCHMIDL & COMP.

priporočata svojo

zalogo suknja,
kurentnega in modnega blaga
in šivalnih strojev
v CELJU.

Šivalni stroji se
dobivajo na me-
sečne obroke.

Zunanje naročbe se
natančno in urno
preskerbijo in če se
zahteva, se muštri
od vsoga blaga dajo
ali dopolnjejo.

Vozilni red na južni železnici.

Debelo tiskane številke katejo čas po noči, navadno tiskane čas po dnevi.

Is Tersta proti Dunaji

Postajno ime	poštni vlak št. 5	kurirn vlak št. 1	osebni vlak št. 93	poštni vlak št. 7	mešani vlak št. 97	berzo- vlak št. 3	Opomba: od šestih jutraj do šestih večer je dan, od šestih večer do šestih jutraj noč.
	ure min.	ure min.	ure min.	ure min.	ure min.	ure min.	
Počtajna . . .	1 47	10 31	—	9 19	1 33	9 12	*) Iz Zidanegamosta na Zagreb: osebni vlak . . . . 5 45 mešani vlak . . . . 12 45 " . . . . . 4 35 **) Iz Pragerskega na Ptuj: osebni vlak . . . . 7 53 berzovlak . . . . . 3 — osebni vlak . . . . 9 30 ***) Iz Maribora na Celovec: osebni vlak . . . . 3 — " 9 15
Ljubljana . . .	2 44	11 28	5 45	11 06	4 35	10 40	
Zidanimost *) . .	5 26	13 44	8 06	2 13	8 02	12 11	
Laško	5 59	—	8 43	2 32	8 30	1 01	
Celje	6 14	1 26	9 04	3 10	9 19	1 17	
Počtajna . . .	7 16	3 08	—	4 23	10 45	2 04	
Pragersko **) . .	7 49	3 23	—	4 32	11 24	—	
Maribor ***) . .	8 16	3 48	—	5 37	12 24	2 46	
Spöfeld	9 03	—	—	6 30	1 31	3 16	

Is Dunaja proti Terstu

Postajno ime	berzo- vlak št. 4	poštni vlak št. 8	poštni vlak št. 92	kurirn vlak št. 2	poštni vlak št. 6	mešani vlak št. 93	osebni vlak št. 94
	Spöfeld	10 45	10 33	5 39	—	7 30	12 43
Maribor †) . . .	2 10	11 29	6 30	1 16	8 04	1 42	—
Pragersko ††) . .	—	13 10	7 30	1 44	8 49	3 —	—
Počtajna	2 56	12 46	—	2 02	9 25	4 —	—
Celje	3 40	1 43	—	2 41	10 22	5 26	6 —
Laško	3 59	2 06	—	—	10 43	5 26	6 22
Zidanimost †††) .	4 34	2 43	—	3 23	11 35	6 30	6 53
Ljubljana	5 37	4 27	—	4 43	1 19	9 27	9 21
Počtajna	7 43	7 53	—	6 08	3 37	1 33	—

Opomba: Razen sekundarnih vlakov 94 in 93 in mešanih vlakov 97 in 96 hujajo vsi vlaki vozove I, II in III razreda. — Pri poštnih vlakih izdajajo se v Celju listi za sem ter tja: V Celju do Maribora in nazaj, v Mariboru na Gradec in nazaj, in sicer listi I, II in III razreda z 48 ur veljavo. Če se kupi list na nedeljo ali praznik velja listek za dva delavna dni. — Berzovlaki po dnevi obstajajo po zimi in po leti na postaji „Laško“.